

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 8.9.2025 г.
C(2025) 5961 final

ДЕЛЕГИРАНА ДИРЕКТИВА (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от 8.9.2025 година

**за изменение на Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по
отношение на освобождаване от ограничението за употребата на олово като
легиращ елемент за стомана, алуминий и мед**

(Текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ДЕЛЕГИРАНИЯ АКТ

С настоящата делегирана директива на Комисията се изменя, с цел привеждане в съответствие с техническия и научния напредък, приложение III към Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване („Директивата за ООВ“)¹ по отношение на освобождаванията от ограничението за употребата на олово като легиращ елемент за стомана, алуминий и мед.

С член 4 от Директивата за ООВ се ограничава употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване (ЕЕО). Понастоящем ограничени и изброени в приложение II към директивата са 10 вещества: олово, живак, кадмий, шествалентен хром, полибромирани бифенили (PBB), полибромирани дифенилови етери (PBDE), бис(2-етилхексил) фталат (DEHP), бензилбутилов фталат (BBP), дибутилов фталат (DBP) и диизобутилов фталат (DIBP).

В приложения III и IV към Директивата за ООВ са изброени материалите и компонентите на ЕЕО за специфични приложения, освободени от ограничението за веществата по член 4, параграф 1 от нея. С член 5 се позволява привеждане на приложения III и IV в съответствие с научно-техническия напредък (относно предоставянето, подновяването и отмяната на освобождаванията). Съгласно член 5, параграф 1, буква а) в приложения III и IV се включват освобождавания само ако с това не се намалява степента на опазване на околната среда и на здравето, постановена с Регламент (ЕО) № 1907/2006 („Регламент REACH“)², и ако е изпълнено което и да е от следните три условия:

- ако отстраняването или замяната посредством промени в проектирането или чрез материали и компоненти, които не изискват никакви материали или вещества, изброени в приложение II, е технически или научно неосъществимо;
- ако не са осигурени надеждни заместители;
- ако общото отрицателно въздействие върху околната среда, здравето и безопасността на потребителите, причинено от замяната, има вероятност да надхвърли общите ползи за околната среда, здравето и безопасността на потребителите от тази замяна.

При вземането на решения за освобождаванията и техния срок трябва да се вземат предвид наличието на заместители, както и социално-икономическото въздействие на замяната. При вземането на решения за срока на освобождаванията трябва да се вземат предвид всички потенциални последици за иновациите. Във връзка с цялостното

¹ ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 88, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj>.

² Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

въздействие на освобождаването от изискванията, по целесъобразност, трябва да се прилагат съображения, свързани с жизнения цикъл.

ЕЕО, което е предмет на Директивата за ООВ, се класифицира в съответствие с категоризацията, определена в приложение I към посочената директива.

С член 5, параграф 1 от Директивата за ООВ се позволява на Комисията да включва материали и компоненти на ЕЕО за специфични приложения в списъците, съдържащи се в приложения III и IV, посредством отделни делегирани актове на основание член 20. В член 5, параграф 3 и приложение V е определена процедурата за подаване на заявления за освобождаване.

2. КОНСУЛТАЦИИ ПРЕДИ ПРИЕМАНЕТО НА АКТА

Комисията получава искания от предприятия за предоставяне или подновяване на освобождавания съгласно член 5, параграф 3 от Директивата за ООВ³.

В приложение III към директивата са посочени три основни точки за оловото като легиращ елемент: за стомана — точка 6, буква а), за алуминий — точка 6, буква б), и за мед — точка 6 буква в), които първоначално бяха обхванати от една точка. Въз основа на резултатите от последните прегледи, обхватът на тези точки беше разширен с цел привеждане на вписванията в съответствие с техническия и научния напредък и създаването на допълнителни специфични подвписвания.

Олово като легиращ елемент за стомана

Освобождаването по точка 6, буква а) - I беше включено в приложение III към Директивата за ООВ с Делегирана директива (ЕС) 2018/739 на Комисията⁴. Категории 1—7 и 10, които подлежах на преразглеждане, бяха прехвърлени в тази нова точка. Датата на изтичане на освобождаването по точка 6, буква а) - I е 21 юли 2021 г. Освобождаването по точка 6, буква а) - I се отнася до използването на олово като легиращ елемент за **стомана за обработване на металорежещи машини** и за **поцинкована стомана**. В сравнение с предишното освобождаване по точка 6, буква а), което също остана валидно за някои категории ЕЕО, долният праг на концентрацията на олово за поцинкована стомана беше намален до 0,2 % тегловно съдържание на олово.

По-конкретно датата на изтичане на освобождаването по точка 6, буква а) е 21 юли 2023 г. за категория 8 — медицински изделия за ин витро диагностика (IVD), 21 юли 2024 г. за категория 9 — промишлени прибори за контрол и управление (IMCI), както и за категория 11 — „друго ЕЕО, което не е включено в никоя от другите категории“ („друго ЕЕО“).

На 17 януари 2020 г. и на 20 януари 2020 г., в рамките на срока за подновяване, определен в член 5, параграф 5 от Директивата за ООВ, Комисията получи две заявления за подновяване на освобождаването по точка 6, букви а) и а) - I. На

³ Списъкът е на разположение на адрес: http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/adaptation_en.htm.

⁴ Делегирана директива (ЕС) 2018/739 на Комисията от 1 март 2018 г. за изменение, с цел привеждане в съответствие с научно-техническия напредък, на приложение III към Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаване от ограничението за употребата на олово като легиращ елемент за стомана (ОВ L 123, 18.5.2018 г., стр. 103, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/739/oj).

20 януари 2023 г. Комисията получи две заявления за подновяване на освобождаването по точка 6, буква а) относно категория 9 — IMCI и категория 11 — друго ЕЕО.

По силата на член 5, параграф 5, втора алинея от Директива 2011/65/ЕС до вземането на решение от Комисията относно заявлението за подновяване съществуващото право на освобождаване продължава да бъде в сила при всички случаи.

Олово като легиращ елемент за алуминий

Освобождаването по точка 6, букви б) - I и б) - II беше включено в приложение III към Директивата за ООВ с Делегирана директива (ЕС) 2018/740 на Комисията⁵. Предишното освобождаване по точка 6, буква б) се отнася до употребата на олово като легиращ елемент за алуминий с тегловно съдържание на олово до 0,4 % и, подобно на освобождаването по точка 6, буква а), все още е от значение за специфични категории ЕЕО. Повечето категории ЕЕО обаче са прехвърлени към следващите подосвобождавания по точка 6, букви б) - I и б) - II. С тези две освобождавания се уточнява обхватът на предишното освобождаване по точка 6, буква б) при две приложения: освобождаването по точка 6, буква б) - I обхваща **оловосъдържащ алуминий, при условие че последният е с произход от рециклирането на отломки от оловосъдържащ алуминий**, а освобождаването по точка 6, буква б) - II обхваща **оловосъдържащи сплави на алуминия за обработване на металорежещи машини**.

Датата на изтичане на освобождаването по точка 6, б) - I е 21 юли 2021 г. за категории 8 и 9, различни от медицински изделия за инвитро диагностика и промишлени прибори за контрол и управление. Датата на изтичане на освобождаването за последните подгрупи е 21 юли 2023 г. за категория 8 — медицински изделия за диагностика ин витро (IVD), и 21 юли 2024 г. за категория 9 — промишлени прибори за контрол и управление (IMCI). Освобождаването за категория 11 — „друго ЕЕО, което не е включено в никоя от другите категории“ („друго ЕЕО“) — също изтича на 21 юли 2024 г.

Датата на изтичане на освобождаването по точка 6, буква б) - I е 21 юли 2021 г., а по точка 6, буква б) - II е 18 май 2021 г., приложими за категория 1—7 и 10.

На 2 декември 2019 г. и на 17 януари 2020 г. в рамките на срока за подновяване, определен в член 5, параграф 5 от Директивата за ООВ, Комисията получи две заявления за подновяване на обхвата и срока на тези освобождавания. На 20 януари 2023 г. Комисията получи две заявления за подновяване на освобождаването по точка 6, буква б) относно категории 9 — IMCI и 11 — друго ЕЕО.

Олово като легиращ елемент за мед

Освобождаването по точка 6, буква в) от приложение III се отнася до **олово за сплави на медта** и беше подновено с Делегирана директива (ЕС) 2018/741⁶. Освобождаването не е променяно след първата Директива 2002/95/ЕО за ООВ⁷.

⁵ Делегирана директива (ЕС) 2018/740 на Комисията от 1 март 2018 г. за изменение, с цел привеждане в съответствие с научно-техническия напредък, на приложение III към Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаване от ограничението за употребата на олово като легиращ елемент за сплави на алуминия (ОВ L 123, 18.5.2018 г., стр. 106, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/740/oj).

⁶ ДЕЛЕГИРАНА ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/741 НА КОМИСИЯТА от 1 март 2018 г. за изменение, с цел привеждане в съответствие с научно-техническия напредък, на приложение III към Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаване

Освобождаването обхваща всички категории ЕЕО. Датата на изтичане на освобождаването по точка 6, буква в) е 21 юли 2021 г. за категории 1—7, 8 и 9, различни от медицински изделия за инвитро диагностика и промишлени прибори за контрол и управление, и за категория 10. Датата на изтичане на освобождаването по точка 6, буква в) е 21 юли 2023 г. за категория 8 — медицински изделия за ин витро диагностика (IVD), и 21 юли 2024 г. за категория 9 — промишлени прибори за контрол и управление (IMCI), както и за категория 11 — „друго ЕЕО, което не е включено в никоя от другите категории“ („друго ЕЕО“).

На 15 януари 2020 г. и на 16 януари 2020 г. в рамките на срока за подновяване, определен в член 5, параграф 5 от Директивата за ООВ, Комисията получи две заявления за подновяване на освобождаването по точка 6, буква в).

Техническа оценка

През октомври 2020 г. Комисията започна проучване⁸, което приключи през февруари 2022 г., с цел извършване на необходимата техническа и научна оценка, включително десетседмична обществена консултация със заинтересованите страни. Всички коментари бяха взети предвид. Информацията относно консултацията беше предоставена на уебсайта на проекта⁹.

- По време на обществената консултация бяха представени 10 конкретни становища за освобождаването по точка 6, буква а), както и редица общи становища.
- По време на обществената консултация бяха представени 7 конкретни становища за освобождаването по точка 6, буква б) - I, 12 конкретни становища за освобождаването по точка 6, буква б) - II, както и редица общи становища.
- По време на обществената консултация бяха представени 12 конкретни становища за освобождаването по точка 6, буква в), както и редица общи становища.
- С цел да се оцени конкретната информация относно новата категория от получените през 2023 г. заявления, през август 2023 г. Комисията започна проучване¹⁰, което приключи през април 2024 г. Техническата оценка включваше осемседмична обществена консултация със заинтересованите страни, като всички коментари бяха взети предвид. Информацията относно консултацията беше предоставена на уебсайта на проекта¹¹.
- За освобождаването по точка 6, буква а) бяха получени 8 становища.

от ограничението за употребата на олово като легиращ елемент за сплави на медта (ОВ L 123, 18.5.2018 г., стр. 109, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/741/oj).

⁷ Директива 2002/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 януари 2003 г. относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване (ОВ L 37, 13.2.2003 г., стр. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/95/oj>).

⁸ Окончателният доклад (пакет 22) от проучването е на разположение на адрес <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en>

⁹ Период на консултацията: 23 декември 2020 г.—3 март 2021 г.; <https://rohs.exemptions.oeko.info/>.

¹⁰ Окончателният доклад (пакет 27) от проучването е на разположение на адрес: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441>

¹¹ Период на консултацията: 16 октомври 2023 г.—11 декември 2023 г.; <https://rohs.biois.eu/>

- За освобождаването по точка 6, буква б) бяха получени 13 становища.

Олово като легиращ елемент за стомана — технически консултации

В докладите за техническа и научна оценка се подчертава следното:

- оловото се използва като легиращ елемент за **стомана** за обработване на металорежещи машини за увеличаване на производителността на машинната обработка, стабилността и гладкостта на повърхността на материала;
- В някои случаи замяната на оловото е технически възможна. Това обаче не може да бъде допълнително уточнено по време на техническите оценки и като цяло, а от прегледа през 2015 г. насам не е постигнат почти никакъв напредък по отношение на замяната на оловото в стомана за обработване на металорежещи машини. Отнемането на освобождаването във връзка с пригодността за обработване на металорежещи машини оказва отрицателно въздействие, което надвишава ползите от замяната на оловото, особено ако се прилага към срок на изтичане на освобождаването;
- за да се осигури допълнително време за предоставяне на съществени доказателства относно техническото състояние на замяната и за да се избегне отрицателно въздействие върху пазара, е целесъобразно да се предостави краткосрочно освобождаване;
- оловото може да присъства в **сериенно горещо-поцинкована стомана**. Течният цинк се използва в процеса на поцинковане за получаване на защитно цинково покритие върху стоманени изделия. Оловото може да присъства като онечистване в използвания цинк, получен от вторичен цинк или от остатъчна концентрация на олово от по-ранни партии. В други случаи, умишлено добавеното олово осигурява високо качество на покритието, особено за приложения с малки детайли. Тъй като част от оловото преминава в стоманата, произведената стомана съдържа малко количество олово;
- настоящият праг на концентрацията на олово (0,2 % тегловно съдържание на олово), приложим за елементи от сериенно горещо поцинкована стомана, все още е подходящ и приложим;
- използването на вторичен цинк е екологично благоприятно в сравнение с използването на първичен цинк. Отмяната на освобождаването за сериенно горещо поцинкованата стомана оказва отрицателно въздействие, което надвишава ползите от замяната на оловото. Поради това е подходящо да се предостави освобождаване;
- и в двата случая стоманата, която попада в обхвата на изключенията, се използва в разнообразни крайни приложения. Не бяха представени основателни технически аргументи, които да обосноват промяната на обхвата или срока на валидност за различните категории ЕЕО.

Олово като легиращ елемент за алуминий — технически консултации

В докладите за техническа и научна оценка се подчертава следното:

- оловото може непреднамерено да присъства в рециклираните отломки от алуминий. Такъв е случаят с леярските сплави, които се стопяват в пещ и се отливат в леярски форми;
- замяната на оловото в алуминиевите сплави, където оловото е получено от отломки от алуминий, няма нито големи екологични предимства, нито би било

пропорционално постижимо при голям промишлен мащаб. Това означава, че замяната или разреждането на вторичен алуминий с първичен алуминий в леярските сплави не би било възможно за всички области на приложение, отчасти поради необходимостта от по-висока консумация на енергия;

- очаква се съдържанието на олово в отломки от алуминий да намалее с течение на времето. Необходимо е допълнително време, за да се гарантира надеждността на алуминиевите сплави с ниско съдържание на олово в промишлеността;
- с цел да се поясни обхватът на освобождаването, следва да бъде уточнена формулировката за **алуминиеви леярски сплави от рециклиране на оловосъдържащи отломки от алуминий**;
- максималната прагова стойност за олово в алуминиевите леярски сплави следва да бъде намалена до 0,3 % тегловно съдържание на олово поради техническия напредък¹² и намаляващата концентрация на олово в отломките от алуминий;
- оловото се използва и като легиращ елемент за **алуминий за обработване на металорежещи машини** с цел подобряване на обработваемостта чрез рязане, като действа като смазка;
- на пазара съществуват надеждни заместители на оловото в сплави на алуминия за обработване на металорежещи машини за повечето категории ЕЕО. При много приложения за оловото в сплави на алуминия за обработване на металорежещи машини е намерена замяна. Преходът към безоловен алуминий вече беше очевиден при последния преглед на освобождаването, извършен през 2016 г.¹³;
- По време на последния процес на оценка имаше едно приложение, за което все още не беше налична надеждна замяна: газови вентили за контрол и регулиране на газ в газови домакински уреди.
- очаква се заместващият материал за това приложение за газови вентили да бъде окончателно утвърден в края на 2024 г. След преходен период от 18 месеца за съществуващото освобождаване по точка 6, буква б) - II, вече няма да е необходимо ново освобождаване от ограничението за употребата на олово за такива специфични приложения;
- данните по отношение на категория 9 — промишлени прибори за контрол и управление, и категория 11 — друго ЕЕО, показват, че използването на безоловни алуминиеви сплави за обработване на металорежещи машини и използването на алуминиеви сплави с намалено съдържание на олово от 0,4 % на 0,3 % изискват повторно проектиране и поне в някои случаи преквалификация на ЕЕО. Това изисква повече време, отколкото е необходимо за други категории ЕЕО.
- **Олово като легиращ елемент за мед — технически заключения**

В докладите за техническа и научна оценка се подчертава следното:

- съдържащите олово медни сплави имат специални свойства по отношение на проводимост, релаксация, корозия или смазване. Поради това използването на

¹² През 2020 г. съдържанието на олово в алуминиеви леярски сплави бе намалено в стандарт EN1706 AC 46500 до съдържание на олово от най-много 0,29 %.

¹³ Окончателен доклад (пакет 9) — юни 2016 г. — Oeko-Institut — Проучване за оценка на заявленията за подновяване на 29 освобождавания по приложение III към Директивата за ООВ 2: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a3fdcc8c-4273-11e6-af30-01aa75ed71a1> .

оловосъдържащи медни сплави може да се налага от съображения във връзка с електрически и/или механични функции в ЕЕО;

- за електрически компоненти, оловосъдържащите медни сплави се използват най-вече като проводници във всякакви връзки в множество приложения. По отношение на компоненти, при които се използват оловосъдържащи медни сплави от съображения за осигуряване на механични свойства, съществуват безоловни медно-цинкови сплави, но тези алтернативи изискват адаптации в процеса на обработка, което изисква повече време;
- макар че през следващите години е възможна замяната при компоненти с проста геометрия, налице са ограничения за замяната, с които се ограничава приложимостта ѝ до определени приложения и не може да бъде установено ясно разграничение на приложенията;
- въпреки отделните замени се стигна до заключението, че моментът не е подходящ за намаляване на обхвата или намаляване на максималната стойност на концентрация на олово в медни сплави и че това би могло да окаже значително въздействие;
- оловосъдържащата мед се използва в разнообразни крайни приложения и не са представени основателни аргументи, които да обосноват различните обхвати или срокове на валидност в зависимост от категорията ЕЕО. За всички категории ЕЕО следва да се определи една дата на изтичане на срока на освобождаването;
- макар че се препоръчва подновяване на освобождаването, следва да се предоставят специфични за приложението доказателства и, ако е уместно, обхватът на освобождаването следва да бъде намален при следващия преглед, поради напредъка в работата по замяната на оловото в медните сплави.

Регламент REACH

Когато обхватът на Директивата за ООВ е изключен от ограниченията, установени с Регламента REACH, следва да се осигури равностойно ниво на защита

Съгласно точка 7 от ограничението в точка 63 от приложение XVII към Регламента REACH, концентрацията на олово в изделията и техните достъпни части е ограничена, с цел да се сведе до минимум излагането на деца на олово от изделия, доставяни на масовия потребител. Концентрацията на олово в тези изделия или достъпни части е ограничена до 0,05 % тегловно съдържание на олово, в случай че компоненти могат да попаднат в устата на дете. Тази граница не се прилага, когато скоростта на освобождаване на олово не надвишава определено ниво. Големината на някой от размерите на достъпните части е по-малък от 5 cm.

Съгласно точка 8 от точка 63 от приложение XVII към Регламента REACH, обхватът на Директивата за ООВ е изключен от това специфично изискване за ограничение. Съгласно обаче член 5, параграф 1), буква а), първа алинея от Директивата за ООВ, включването на материали и компоненти от ЕЕО за специфични приложения изисква включването им да не намалява степента на опазване на околната среда и на здравето, постановена с Регламента REACH.

ЕЕО или негови части могат значително да надвишават праговата стойност, установена в точка 7 от точка 63, поради предоставените и планираните освобождавания, установени в точка 6, букви а), б) и в) от приложение III към Директивата за ООВ. Поради различните видове приложения, не може да се изключи възможността компонентите да попаднат в устата на дете при нормални или разумно предвидими

условия на употреба. Поради това в съответствие с член 5, параграф 1, буква а) от Директивата за ООВ и с принципа на предпазните мерки е целесъобразно към формулировката на освобождаването по точка 6, букви а), б) и в) от приложение III към Директивата за ООВ да се добави следната бележка под линия:

- *Освобождаването не обхваща ЕЕО, предназначено за доставка на масовия потребител, когато ЕЕО или достъпна част от него може при нормални или разумно предвидими условия на употреба да попадне в устата на дете. Освобождаването обаче се прилага когато може да се докаже едновременно, че:*
- *— скоростта на освобождаване на олово от такова ЕЕО или от всяка достъпна част, дори с покритие, не надвишава 0,05 µg/cm² на час (равняващ се на 0,05 µg/g/h), а*
- *— за изделия с покритие — че покритието е достатъчно, за да се гарантира, че тази скорост на освобождаване няма да бъде надхвърлена в продължение на период от поне две години при нормална употреба или при разумно предвидими условия на употреба на ЕЕО.*
- *За целите на настоящата бележка под линия се приема, че дадено ЕЕО или достъпна част от ЕЕО може да попадне в устата на дете, ако някой от неговите(нейните) размери е по-малък от 5 cm или ако има отделима или изпъкнала част с такъв размер.*

Бележката под линия представлява ограничение на обхвата, но се прилага само когато условията са изпълнени и изделие или достъпни части от изделие са доставени на масовия потребител. Поради това се разбира, че ограничението ще има незначително въздействие, по-специално за ЕЕО, прилагано в професионален контекст.

Консултации

На 11 октомври 2021 г. и на 18 септември 2024 г. Комисията проведе консултация с експертната група на държавите членки за делегираните актове по Директивата за ООВ. Тя извърши всички необходими процесуални стъпки, свързани с освобождаването от ограничението за веществата в съответствие с член 5, параграфи 3—7¹⁴. Съветът и Европейският парламент бяха уведомени за всички дейности в този контекст.

- Основна критика, изразена от страна на експертите от държавите членки, се отнасяше до предоставянето на недостатъчна информация от заявителите в техническите оценки. Заявителите следва да докажат ясно, че критериите по член 5, параграф 1, буква а) са изпълнени и следва да обосноват своите твърдения, в противен случай не следва да бъде предоставено освобождаване. Комисията е взела това предвид, като е създала подвписвания и кратки срокове на валидност, където това е необходимо. Разгледани бяха и други становища от няколко представители на промишлеността в полза на запазването на статуквото по отношение на освобождаванията.

¹⁴ Списък на необходимите административни стъпки е на разположение на [уебсайта на Комисията](https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home). Настоящият етап от процедурата може да се види за всеки проект на делегиран акт в Междунституционалния регистър на делегираните актове на следния адрес <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home>.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ДЕЛЕГИРАНИЯ АКТ

- При условие че към съответните вписвания за освобождаване бъде добавена бележка под линия, резултатите от оценката показват, че освобождаването няма да доведе до намаляване на степента на опазване на околната среда и здравето, постановена с Регламента REACH, в съответствие с член 5 от Директива 2011/65/ЕС.

Олово като легиращ елемент за стомана

- И двете технически приложения (олово, добавяно към метали за обработване на металорежещи машини, или олово като остатък в поцинкована стомана), обхванати понастоящем от установените в точка 6, букви а) и а) - I освобождавания, са разделени на две подосвобождавания, с цел да се отговори на техническия напредък, да се осигури правна сигурност на заинтересованите страни и да се улесни следващият процес на оценка. Поради това с делегираната директива се предоставят две освобождавания от ограничението за употребата на олово за стомана в точка 6, букви а)-I и а)-II.
- Първото освобождаване по точка 6, буква а) - I, с което се заменя предходната точка, обхваща оловото като легиращ в стомана за обработване на металорежещи машини Второто освобождаване по новата точка 6, буква а) - II обхваща оловото като легиращ елемент в серийно горещо поцинкована стомана. И в двата случая, ако е изпълнено първото тире от критерия, посочен в член 5, параграф 1), буква а), отстраняването или замяната е технически или научно неосъществимо, тъй като повечето приложения попадат в обхвата на освобождаванията.
- Категории 8 и 9, които понастоящем са обхванати от установеното в точка 6, буква а) освобождаване, ще попаднат в обхвата на двете нови подвписвания по точка 6, букви а) - I и а) - II. Тъй като не се очакват съществени последици, предишното освобождаване, посочено в точка 6, буква а), ще изтече в срок от 12 месеца.
- С оглед на изминалото време от проведената техническа оценка, новите подосвобождавания следва да имат по-кратък срок на валидност от максималния възможен срок на валидност, основан на техническите препоръки. Освен това поради актуални въпроси относно обхвата и непълни данни от промишлеността е оправдано въвеждането на по-кратък срок, за да се даде възможност на заявителите да обосноват твърденията си. Тъй като заявителите носят тежестта на доказване за изпълнението на един от критериите по член 5, параграф 1, буква а), те следва да представят пълни данни при следващата оценка, в противен случай Комисията трябва да обмисли дали да не се въздържи от подновяване на освобождаването поради непредставянето на липсващи данни.
- Според техническата оценка, срокът на новото подосвобождаване по точка 6, буква а) - I следва да изтече по-рано от подосвобождаването по точка 6, буква а) - II. По-късната дата на изтичане на освобождаването поради изминалото време не оправдава обаче по-късната дата на изтичане на освобождаването по точка 6, буква а) - II. С оглед на техническата оценка е целесъобразно да се определи една дата на изтичане на освобождаването за всички категории в приложение I към Директива 2011/65/ЕС.

Олово като легиращ елемент за алуминий

- Настоящата точка 6, буква б) - I, обхващаща алуминия, произлизащ от рециклирането на оловосъдържащи отломки от алуминий, се прехвърля в новата точка 6, буква б) - III. В новата точка се уточнява обхватът и максималната концентрация на тегловното съдържание на олово се определя на 0,3 % тегловно. Определеният в член 5, параграф 1, буква а), второ тире критерий е изпълнен, като не са осигурени надеждни заместители.
- Приложението, обхващащо олово за стомана за обработване на металорежещи машини, вече не отговаря на съответните критерии, определени в член 5, параграф 1, буква а), за категории 1—7 и 10. Тъй като промишлеността може да се нуждае от допълнително време, за да се адаптира към тази промяна, следва да се приложи максимален преходен период съгласно член 5, параграф 6 от Директивата за ООВ.
- Предишното освобождаване по точка 6, буква б) се разделя на своите подвписвания. Съответните приложения, отговарящи на критериите на Директивата за ООВ, се прехвърлят в следващите подвписвания и следователно е целесъобразно предишната точка 6, буква б) да изтече за срок от 12 месеца. Категории 8, 9 и 11, които понастоящем са обхванати от освобождаването по точка 6, буква б), ще бъдат обхванати от точка 6, букви б) - I и точка 6, буква б) - III. За категория 9 — промишлени прибори за контрол и управление, както и за категория 11, освобождаването по точка 6, буква б) - I ще продължи да бъде валидно. Целесъобразно е в обхвата на новата точка 6, буква б) - III да попаднат и други категории ЕЕО.
- С оглед на изминалото време от проведената техническа оценка, новите подосвобождавания следва да имат по-кратък срок на валидност от максималния възможен срок на валидност, основан на техническите препоръки. Освен това краткият срок е оправдан поради актуални въпроси относно обхвата и непълни данни от промишлеността, за да се даде възможност на заявителите да обосноват твърденията си. Тъй като заявителите носят тежестта на доказване за изпълнението на един от критериите по член 5, параграф 1, буква а), те следва да представят пълни данни при следващата оценка, в противен случай Комисията трябва да обмисли дали да не се въздържи от подновяване на освобождаването поради непредставянето на липсващи данни.
- Тъй като не бяха предоставени технически данни, които да обосноват въвеждането на различни дати на изтичане на освобождаването за различните категории ЕЕО, е целесъобразно да се определи една дата на изтичане на освобождаването за всички категории, посочени в приложение I към Директивата за ООВ.

Олово като легиращ елемент за мед

Приложенията, които попадат в настоящия обхват на освобождаването по точка 6, буква в) от приложение III, отговарят на поне един критерий, установен в член 5, параграф 1, буква а) от Директивата за ООВ, а именно, че не са осигурени надеждни заместители.

- Не беше предоставена техническа информация, показваща, че са налице технически разлики между категориите ЕЕО по отношение на замяната на оловото в медните сплави. С оглед на техническата оценка е целесъобразно да

се определи една дата на изтичане на освобождаването за всички категории, посочени в приложение I към Директивата за ООВ.

- С оглед на изминалото време от проведената техническа оценка, новите подосвобождавания следва да имат по-кратък срок на валидност от максималния възможен срок на валидност, основан на техническите препоръки. Освен това краткият срок е оправдан поради актуални въпроси относно обхвата и непълни данни от промишлеността, така че да се даде възможност на заявителите да обосноват твърденията си. Тъй като заявителите носят тежестта на доказване за изпълнението на един от критериите по член 5, параграф 1, буква а), те следва да представят пълни данни при следващата оценка, в противен случай Комисията трябва да обмисли дали да не се въздържи от подновяване на освобождаването поради непредставянето на липсващи данни.

Делегиран акт

Поради техническата близост и наличието на олово в сплавите, използвани за ЕЕО, следва да се вземе едно решение и за трите освобождавания. Правният инструмент е делегирана директива, както е предвидено в Директивата за ООВ, която отговаря на изискванията на член 5, параграф 1, буква а) от нея.

Целта на делегираната директива е да се допринесе за защитата на човешкото здраве и околната среда и да се хармонизират разпоредбите за функционирането на вътрешния пазар в областта на електрическото и електронно оборудване (ЕЕО). За тази цел тя позволява използването на иначе забранени вещества за специфични приложения, в съответствие с Директивата ООВ и установената в нея процедура за привеждане на приложения III и IV в съответствие с научно-техническия напредък.

Датите на изтичане на освобождаванията са определени в съответствие с член 5, параграф 2, първа алинея от Директивата за ООВ. При датите на изтичане на освобождаването следва да се вземе предвид минималният период от 18 месеца преди датата на изтичане на освобождаването, в рамките на който трябва да се подадат заявления за подновяване в съответствие с член 5, параграф 5), първа алинея от Директивата за ООВ, за да се даде на промишлеността достатъчно време да подготви заявленията за подновяване.

Не се очаква предоставеният срок на валидност да има неблагоприятни последици за иновациите.

Делегираната директива няма отражение върху бюджета на Съюза.

ДЕЛЕГИРАНА ДИРЕКТИВА (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от 8.9.2025 година

за изменение на Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаване от ограничението за употребата на олово като легиращ елемент за стомана, алуминий и мед

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване¹, и по-специално член 5, параграф 1, букви а) и б) от нея,

като има предвид, че:

- (1) В член 4, параграф 1 от Директива 2011/65/ЕС се изисква държавите членки да гарантират, че електрическото и електронното оборудване, което е пуснато на пазара, не съдържа опасните вещества, изброени в приложение II към същата директива. Това изискване не се прилага за някои освободени приложения, изброени в приложение III към същата директива.
- (2) Категориите електрическо и електронно оборудване, за които се прилага Директива 2011/65/ЕС, са изброени в приложение I към същата директива.
- (3) Оловото е ограничено вещество, включено в приложение II към Директива 2011/65/ЕС. Максимално допустимата стойност на концентрация е 0,1 % тегловно съдържание на олово в еднородни материали.
- (4) С Делегирана директива (ЕС) 2018/739 на Комисията² се предоставя освобождаване от използването на олово като легиращ елемент за стомана за обработване на металоурежещи машини с тегловно съдържание на олово до 0,35 % и в елементи от серийно горещо поцинкована стомана с тегловно съдържание на олово до 0,2 %, както е установено в точка 6, буква а) - I от приложение III към Директива 2011/65/ЕС. Това освобождаване обхваща категории 1—7 и категория 10 от електрическото и електронното оборудване, изброено в приложение I към Директива 2011/65/ЕС. Приложението на освобождаването по точка 6, буква а) от приложение III към посочената

¹ ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 88, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj>.

² Делегирана директива (ЕС) 2018/739 на Комисията от 1 март 2018 г. за изменение, с цел привеждане в съответствие с научно-техническия напредък, на приложение III към Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаване от ограничението за употребата на олово като легиращ елемент за стомана (ОВ L 123, 18.5.2018 г., стр. 103, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/739/oj).

директива, беше ограничено до категории електрическо и електронно оборудване 8, 9 и 11.

- (5) С Делегирана директива (ЕС) 2018/740 на Комисията³ се предоставят освобождавания от ограничението за употребата на олово като легиращ елемент за алуминий с тегловно съдържание на олово до 0,4 % за обработване на металорежещи машини или за рециклиране на оловосъдържащи отломки от алуминий. Освобождаванията са установени в точка 6, букви б) - I и б) - II от приложение III към Директива 2011/65/ЕС. Тези освобождавания обхващат категории 1—7 и категория 10 от електрическото и електронното оборудване, изброени в приложение I към Директива 2011/65/ЕС. Приложението на освобождаването по точка 6, буква б) от приложение III към посочената директива, беше ограничено до категории електрическо и електронно оборудване 8, 9 и 11.
- (6) С Делегирана директива (ЕС) 2018/741 на Комисията⁴ се предоставя освобождаване от ограничението за употребата на медни сплави с тегловно съдържание на олово до 4 % за всички категории, както е установено в точка 6, буква в) от приложение III към Директива 2011/65/ЕС.
- (7) На 17 януари 2020 г. и на 20 януари 2020 г. Комисията получи две заявления за подновяване на освобождаванията, установени в точка 6, букви а) и а) - I от приложение III към Директива 2011/65/ЕС, с оглед на научно-техническия напредък, по-специално по отношение на неговия обхват. На 2 декември 2019 г. и на 17 януари 2020 г. Комисията получи две заявления за подновяване на освобождаването, установено в точка 6, букви б), б) - I и б) - II от приложение III към Директива 2011/65/ЕС, а на 15 януари 2020 г. и на 16 януари 2020 г. Комисията получи две заявления за подновяване на освобождаването, установено в точка 6, буква в) от приложение III към Директива 2011/65/ЕС.
- (8) Датата на изтичане на освобождаванията, установени в точка 6, букви а), б) и в) от приложение III към Директива 2011/65/ЕС, за електрическо и електронно оборудване от категория 8 „медицински изделия за ин витро диагностика“, посочена в приложение I към Директива 2011/65/ЕС, е на 21 юли 2023 г., а датата на изтичане на освобождаванията от категории 9 „промишлени прибори за контрол и управление“ и 11 „друго ЕЕО, което не е включено в никоя от другите категории“, посочени в приложение I към Директива 2011/65/ЕС, е на 21 юли 2024 г. На 20 януари 2023 г. бяха получени две заявления за подновяване за всяко от освобождаванията, установени в точка 6, букви а) и б) от приложение III към Директива 2011/65/ЕС, и по-специално по отношение на тези три категории. В съответствие с член 5, параграф 5, втора алинея от Директива 2011/65/ЕС до вземането на решение относно заявлението за

³ Делегирана директива (ЕС) 2018/740 на Комисията от 1 март 2018 г. за изменение, с цел привеждане в съответствие с научно-техническия напредък, на приложение III към Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаване от ограничението за употребата на олово като легиращ елемент за сплави на алуминия (ОВ L 123, 18.5.2018 г., стр. 106, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/740/oj).

⁴ Делегирана директива (ЕС) 2018/741 на Комисията от 1 март 2018 г. за изменение, с цел привеждане в съответствие с научно-техническия напредък, на приложение III към Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаване от ограничението за употребата на олово като легиращ елемент за сплави на медта (ОВ L 123, 18.5.2018 г., стр. 109, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/741/oj).

подновяване с тяхното подаване се увеличава срокът на валидност на съществуващите освобождавания.

- (9) С цел да се оценят получените заявления беше проведено проучване за техническа и научна оценка, което беше финализирано през 2022 г.⁵ През 2024 г. беше проведено и финализирано допълнително проучване с акцент върху категориите, за които е поискано подновяване на по-късен етап⁶. Оценките включваха консултации със заинтересованите страни в съответствие с член 5, параграф 7 от Директива 2011/65/ЕС.
- (10) При оценката на поисканото подновяване на освобождаването се стигна до заключението, че по отношение на освобождаването, установено в точка 6, буква а) - I от приложение III към Директива 2011/65/ЕС, оловото е все още необходимо за постигане на определени свойства на стоманата за обработка на металорежещи машини. Понастоящем замената или отстраняването в серийно горещо поцинкована стомана не е нито технически осъществимо, нито икономически жизнеспособно. С цел обаче да се позволи по-целенасочено разглеждане при следващия преглед и двете технически приложения могат да бъдат разделени между точка 6, буква а) - I и а) - II от приложение III към Директива 2011/65/ЕС.
- (11) За да се предостави достатъчно време за замяна на оловото в стоманата и да се избегнат отрицателни последици, които надвишават ползите от замената, е целесъобразно да се предостави кратък срок на валидност за тези заявления, в съответствие с член 5, параграф 2, първа алинея от Директива 2011/65/ЕС. Що се отнася до точка 6, букви а), а) - I и а) - II от приложение III към Директива 2011/65/ЕС, е целесъобразно да се определи една дата на изтичане на освобождаването за всички категории, изброени в приложение I към посочената директива.
- (12) Освобождаването, установено в точка 6, буква а) от приложение III към Директива 2011/65/ЕС, следва да изтече 12 месеца след датата на вземане на решението относно заявлението за подновяване, в съответствие с член 5, параграф 6 от посочената директива.
- (13) Що се отнася до освобождаването, установено в точка 6, буква б) - I от приложение III към Директива 2011/65/ЕС, относно оловото в сплави на алуминия, произтичащо от рециклирането на оловосъдържащ отломки от алуминий, беше установено, че концентрацията на олово в алуминия може да бъде допълнително намалена до 0,3 % тегловно. Това следва да бъде посочено в нова точка, в която се уточнява, че такъв алуминий представлява отлята сплав.
- (14) Използването на преднамерено добавено олово в сплави на алуминия за обработване на металорежещи машини вече не е необходимо за електрическото и електронното оборудване. На пазара съществуват надеждни заместители на оловото в сплави на алуминия. Очаква се до 2025 г. последната област на приложение, която разчита на такова освобождаване, да бъде заменена с

⁵ Окончателният доклад (пакет 22) от проучването е на разположение на адрес <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en>.

⁶ Окончателният доклад (пакет 27) от проучването е на разположение на адрес <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441>.

алтернативи. В съответствие с член 5, параграф 6 от Директива 2011/65/ЕС следва да бъде определен максимален преходен период от 18 месеца, за да се даде възможност за адаптиране на отделните участници на пазара от промишлеността.

- (15) Установено бе, че използването на алуминиеви сплави, съдържащи олово, в които тегловното съдържание на олово е под 0,4 % изисква повторно проектиране и преквалификация на електрическото и електронното оборудване, попадащо в категория 9 — „промишлени прибори за контрол и управление“, и на категория 11 — „друго ЕЕО, което не е включено в никоя от другите категории“, която е с отворен обхват, изисква повече време за привеждане в съответствие в сравнение с други категории, посочени в приложение I към Директива 2011/65/ЕС. Поради това по отношение на тези две категории следва да се обмислят по-дълги периоди на валидност.
- (16) Що се отнася до точка 6, буква в) от приложение III към Директива 2011/65/ЕС относно медните сплави с тегловно съдържание на олово до 4 %, по време на научно-техническата оценка не беше възможно да се установят и определят области на приложение, в които вече да не се изисква освобождаване, въпреки многобройните индикации, че оловото може да бъде успешно заменено в определени приложения. Тъй като заместителите не са достатъчно надеждни, следва да се предостави удължаване на срока на освобождаването. С оглед на техническата оценка е целесъобразно да се определи една дата на изтичане на освобождаването за всички категории, изброени в приложение I към Директива 2011/65/ЕС.
- (17) Включването на материали и компоненти на електрическото и електронното оборудване не следва да намалява степента на опазване на околната среда и на здравето, постановена с Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета⁷. Съгласно точка 7 от ограничението, установено в точка 63 от приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006, концентрацията на олово в изделията и техните достъпни части е ограничена, с цел да се сведе до минимум излагането на деца на олово от изделия, доставяни на масовия потребител. Концентрацията на олово в тези изделия или техни достъпни части е ограничена до не повече от 0,05 % тегловно съдържание на олово, в случай че компоненти могат да попаднат в устата на дете. За да се гарантира съответствие с нивото на защита, установено с Регламент (ЕО) № 1907/2006, одобрените вписвания за освобождаване следва да бъдат маркирани с бележка под линия, което допълнително ограничава заявленията в съответствие с точка 7 от ограничението, посочено в точка 63 от приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006.
- (18) Поради това Директива 2011/65/ЕС следва да бъде съответно изменена,

⁷ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Приложение III към Директива 2011/65/ЕО се изменя в съответствие с приложението към настоящата директива.

Член 2

Държавите членки приемат и публикуват не по-късно от [последния ден на 6-ия месец след датата на влизане в сила на настоящата директива] законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Те прилагат тези разпоредби от [последния ден на 6-ия месец след датата на влизане в сила на настоящата директива + 1 ден].

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 3

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 8.9.2025 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN